



Høstrapport 2015

*Rapport over uønskede hendelser og avvik
ved jernbanedriften på Setesdalsbanen*

Sesongen 2015

09.11.2015

Innhold

| | |
|--|---|
| Innledning..... | 2 |
| Uønskede hendelser..... | 3 |
| 18. oktober 2014 – Togmelding ført i feil togmeldingsbok..... | 3 |
| 26. desember 2014 – Turgåere i sporet..... | 3 |
| 4. januar – Turgåere i sporet..... | 3 |
| 16. januar – Avsporing under skifting..... | 3 |
| 16. mai – Manglende dokumentasjon..... | 3 |
| 14. juni – Brann i planovergang..... | 4 |
| 4. juli – Syklist i sporet..... | 4 |
| 11. juli – Uaktsom kjøring med damplokomotiv på Grovane stasjon..... | 4 |
| 15. juli – Gjenglemt stoppsignal..... | 4 |
| 21. juli – Sprekk i sylindrefeste på lok 5..... | 4 |
| 30. august – Gående i sporet (Sørlandsbanen) på Grovane stasjon..... | 4 |
| 3. september – Manglende rapportering til SJT/SHT..... | 5 |
| 4. september – Turgåer i sporet (I)..... | 5 |
| 4. september – Turgåere i sporet (II)..... | 5 |
| 4. oktober – Turgåere i sporet..... | 5 |
| 20. oktober – Bekymringsmelding angående gangtrafikk i sporet..... | 5 |
| Øvrige avvik..... | 6 |
| Avvik ved sporet..... | 6 |
| Avvik ved rullende materiell..... | 6 |
| Kapasitetsbegrensninger..... | 6 |
| Utfordringer som kan påvirke neste års sesong..... | 7 |

Innledning

Sikkerhetsstyringsystemet for jernbanedriften ved Setesdalsbanen setter krav til at driftsbestyrer hver høst skal utarbeide en rapport til Driftsbestyrelsen for Setesdalsbanen. Rapporten skal vise alle avvik og uønskede hendelser som har vært gjennom sesongen, og om det foreligger noen utfordringer som kan påvirke neste års sesong.

Rapporten er delt inn i tre deler:

- Uønskede hendelser – dette er uønskede hendelser av sikkerhetsmessig art som har oppstått under driften.
- Øvrige avvik – dette er øvrige avvik som har blitt oppdaget og/eller rapportert gjennom sesongen, i forbindelse med rutinemessige kontroller eller i andre sammenhenger.
- Utfordringer som kan påvirke neste års sesong.

For de uønskede hendelsene er det gjort en anonymisert oppsummering av den inntrufne hendelsen, og hvordan hendelsen har blitt fulgt opp i ettertid.

For de øvrige avvikene er det gjort en mere generell oppsummering, med henvisning til andre dokumenter der dette er relevant.

Driftsbestyrelsen anmodes om å videresende denne rapporten til styret i Vest-Agder-museet IKS.

Grovane, 8. november 2015

Stian Aase Bergum
Driftsbestyrer

Uønskede hendelser

18. oktober 2014 – Togmelding ført i feil togmeldingsbok

Et ekstratog ble ført i togmeldingsbok på Grovane stasjon, selv om det var innført sporbrudd og opprettet midlertidig stasjon Grovane N, med egen togmeldingsbok. Strekningen mellom Grovane og Grovane N var ikke sperret i togmeldingsbok på Grovane stasjon. Da det ikke var tatt inn togmelding i den riktige togmeldingsboka på Grovane N, kunne det ha blitt sendt flere tog ut på samme blokkstrekning. Feilen ble oppdaget og korrigeret før toget kjørte ut på linjen. Det må skjerpes inn at mottatte sirkulærer skal leses hvis man har vært lengre borte fra tjenesten, og at det skal noteres/sperres i togmeldingsboken i slike situasjoner.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 28.10.14.

26. desember 2014 – Turgåere i sporet

En person publiserte bilder på Instagram av sin egen og én annen persons ferdsel i sporet. Identiteten er kjent. Politianmeldt 03.03.15, men henlagt pga. manglende kapasitet.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 03.03.

4. januar – Turgåere i sporet

En person publiserte bilder på Instagram som viser en gruppe med barn og voksne som oppholder seg i sporet. Identiteten er kjent. Politianmeldt 03.03.15.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 03.03.

16. januar – Avsporing under skifting

Et skift med normalsporet materiell trukket av Skd 206.44 sporte av på Grovane stasjon, da sporvekselen lå i uriktig stilling, mot smalt spor. Den aktuelle sporvekselen gir kun fare for avsporing når det skiftes med normalsporet materiell, og vekselen ligger i normalstilling (mot smalt spor). Kjøring av tog foregår alltid med smalsporet materiell, og det vil dermed ikke være noen avsporingfare ved kjøring av tog. Loket satt på sporet igjen med jekker. Spor og lokomotiv ble deretter kontrollert uten at det ble funnet feil. Det bør innføres at sporveksel 18 låses i avvikstilling (til kombinert spor) når det ikke kjøres tog.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 16.01.

16. mai – Manglende dokumentasjon

Godkjenning av trykkbeholdere (luftbeholdere og dampkjel) på lok 6 og Cmdo "Sulitelma" utløp i mars/april 2014. Nevnte trekkaggregater ble benyttet fram til mai, uten at dokumentasjonen var i orden. I følge verkstedformann ble det utført kontroll med positivt resultat våren 2014, men kontrolløren (eksternt firma) har ikke utarbeidet og oversendt nødvendig dokumentasjon. Bruksforbud nedlagt og kunngjort 16.05.15. Forbudet opphevet etter at dokumentasjonen ble skaffet til veie etter kort tid. Alt viste seg å være i orden.

14. juni – Brann i planovergang

Det oppstod brann i planovergang for gående ved boliger i Kringsjøvegen. Slukket av beredskapsvakt. Brannen ble forårsaket av feil på fyrrikt på lok 5. Planovergangen fikk kun mindre brannskader. Lok 5 ble umiddelbart tatt ut av drift og reparert.

4. juli – Syklist i sporet

Påtruffet syklist i sporet, i motgående retning av toget, nær Otterdals sidespor. Toget måtte stanse for å unngå sammenstøt. Syklisten ble tatt med i toget videre. Syklisten opplyste å ha syklet inn på sporet ved Kringsjø holdeplass, og at han så skiltet som er satt opp der. Syklisten oppga personalia, og ble politianmeldt 07.07.15. Saken ble imidlertid henlagt 28.08.15 pga. manglende kapasitet hos politiet.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 07.07.

11. juli – Uaktsom kjøring med damplokomotiv på Grovane stasjon

Etter ankomst for dagens siste tog skulle lokomotivet skifte inn mot verkstedet. På vei oppover i spor 4 tok lokomotivet vannet, slik at folk som gikk på plattformen fikk mye sot på seg. Det kom en del klager til TxP og kioskpersonalet om sot på klær, men vi fikk ingen krav om erstatning i ettertid. På neste personalsamling vil dette bli brukt som et eksempel for å understreke nødvendigheten av forsiktig igangsetting, spesielt når det er mye folk rundt loket.

15. juli – Gjenglemt stoppsignal

Agder Energi hadde satt opp stoppsignal (rødt flagg) ved Beihølen Dam i forbindelse med rydding rundt lukehuset, men det var ingen på stedet når toget passerte. Det må presiseres overfor Agder Energi at de må rydde togveien og ta ned stoppsignalene hvis de reiser fra stedet for kortere eller lengre tid.

21. juli – Sprekk i sylindrefeste på lok 5

Lokomotivføreren oppdaget en sprekk i sylindrefestet på lok 5 etter endt kjøring 21.07. Skaden ble meldt til verkstedet, men ble ikke rapportert videre til driftsbestyrer eller lokkontrollør, hverken av lokføreren eller av verkstedet. Driftsbestyrer fikk først kjennskap til skaden gjennom telefonsamtale med avdelingsleder den 25.07; skaden var da inspisert av ekspert på stålkonstruksjoner. Det ble bestemt å forsøke sveising i første omgang, men det viste seg fort at sveisen ikke holdt. Lokkontrollør ble først 28.07 orientert om skaden og om forslag til videre utbedring. Det ble gjort en midlertidig reparasjon/avlastering ved å sette inn en stålkloss ved sprekken, og dette har sett ut til å fungere greit.

Denne saken viser at verkstedet har vanskelig med å forholde seg til skriftlig rapportering til driftsbestyrer når noe uventet skjer, selv om dette har blitt påpekt flere ganger tidligere. Det er viktig at verkstedets rutiner for rapportering innskjerpes slik at avvik blir registrert og behandlet i tråd med sikkerhetsstyringssystemet, og slik at alle relevante personer (som lokkontrolløren) får melding.

30. august – Gående i sporet (Sørlandsbanen) på Grovane stasjon

En gruppe bestående av tre voksne og tre barn kom gående i og langs spor 1 og 2 (Sørlandsbanen) nordfra, mens Sørlandsbanen ikke var sperret for trafikk. Det var på dette tidspunktet ventet tog. Setesdalsbanens personale fikk låst opp porten og loset personene ut, men de var borte før man fikk tatt opp personalia. Etter hendelsen ble det satt opp fire ekstra skilter om forbud mot ferdsel i sporet ved mulige gangruter mellom stasjonen og verkstedområdet.

Hendelsen ble rapportert til Statens jernbanetilsyn og Jernbaneverket som alvorlig jernbanehendelse 03.09.

3. september – Manglende rapportering til SJT/SHT

Alvorlig jernbanehendelse den 30.08.15 ble ikke rapportert til Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon for transport innen fristen på 72 timer, da alvorlighetsgraden ikke framgikk tydelig nok i rapporten som ble sendt. Som et resultat av hendelsen vil det kommuniseres ut til personale at rapportene må beskrive så detaljert som mulig hva som har skjedd. Dette blir tema på personalsamling før 2016-sesongen.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 03.09.

4. september – Turgåer i sporet (I)

En voksen dame gikk i sporet ved Steinsfossen. Hun ble tilsnakket og fortalt at det var forbudt å gå i sporet. Hun mente at det var det fineste turområdet i Vennesla, at det var tåpelig at hun ikke kunne gå der, og at det var skiltet med at man kunne gå der på eget ansvar (skiltet til Tømmerrenna). Hun ble vist vårt skilt (hun hadde parkert rett under skiltet). Hun var veldig sur, og ville anmelde Setesdalsbanens tjenestemann hvis han tok bilde av henne. Ble ikke politianmeldt da identitet ikke er kjent.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 08.09.

4. september – Turgåere i sporet (II)

Tre voksne med en baby i bæremeis kom gående i sporet fra Beihølen dam og sørover. De ble stoppet ved Løyning og forklart at det er forbudt å gå i sporet. De snudde og gikk tilbake. Ble ikke politianmeldt da identitet ikke er kjent.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 08.09.

4. oktober – Turgåere i sporet

Det ble påtruffet tre personer personer i sporet ved sydenden av Løyning tunnel ved kjøring av arbeidstog som var på vei mot Røynes. Personene ble tilsnakket og bedt om å gå opp igjen til Beihølen. Ved Løyning ble det påtruffet ytterligere to personer. De ble også bedt om å snu og gå opp til Beihølen igjen. Ingen av personene hadde lagt merke til skiltingen som er satt opp på Beihølen. Det foreligger foto av alle personene, men kun navnet til én av personene er kjent. Forholdet er foreløpig ikke politianmeldt.

Hendelsen ble meldt til Statens jernbanetilsyn 18.10.

20. oktober – Bekymringsmelding angående gangtrafikk i sporet

Vi har mottatt melding fra en utenforstående om at det er veldig mange gående i sporet på finværsdager, og at dette ser ut til å ha vært et tiltagende problem etter at Vest-Agder friluftsråd gikk ut med turanbefaling for området. I følge vedkommende, som stod på Kringsjø holdeplass i 10 minutter en søndag, var det totalt tolv personer (voksne og barn) som passerte i sporet i løpet av de få minuttene. Det er supplert med skilting flere steder, uten at det ser ut til å hjelpe. Politianmeldelse er forsøkt der personene har vært kjent, men disse er konsekvent henlagt av politiet.

Øvrige avvik

Avvik ved sporet

Det ble kun rapportert om mindre avvik ved sporet, hovedsaklig som følge av årskontroll og månedlige kontroller. Avvikene har blitt fulgt opp og utbedret fortløpende.

Avvik ved rullende materiell

Utover det som er nevnt over, er det kun registrert mindre avvik ved materiellet, som har blitt utbedret fortløpende. Alt materiellet hadde M-revisjon (årskontroll) i mai/juni, uten at det ble funnet feil av betydning.

Kapasitetsbegrensninger

Det har ved flere anledninger i sommer blitt kjørt svært fulle tog, og det er registrert fyllingsgrad på opp mot 200 %. Dette er ikke ønskelig, av hensyn både til komfort og sikkerhet (spesielt i forbindelse med en eventuell evakuering).

Utfordringer som kan påvirke neste års sesong

Følgende utfordringer antas å kunne påvirke neste års sesong:

- Uautorisert ferdsel i sporet er et stadig økende problem. Det må fortsatt holdes fokus på dette overfor publikum for å begrense dette så langt det er mulig. Det er i utgangspunktet straffbart for utenforstående å gå i sporet, men publikum er ikke pliktig å oppgi personalia til våre tjenestegjørende, og det anses som lite hensiktsmessig å politianmelde hendelsene så lenge vi ikke har personalia på personene som er påtruffet. Dessuten er vår erfaring at alle politianmeldelser blir nedprioritert og henlagt.
- Norsk jernbanedrift sine kontroller av sporet i 2015 har vært utført på tilfredsstillende vis, men timeomfang og kostnader har hatt en betydelig økning i forhold til tidligere år. Det bør vurderes om kontrollene kan utføres på en mer hensiktsmessig måte, uten at det påvirker sikkerheten i negativ retning.
- Det må iverksettes tiltak for å fordele passasjerene best mulig på de tilgjengelige avganger, slik at problemet med overfylte tog kan reduseres/elimineres.